

Románia állásfoglalása*

21. fejezet: Regionális politika és a strukturális eszközrendszer koordinációja

Tervezet

Állásfoglalás

Románia teljes egészében elfogadja a 21. fejezetre vonatkozó ("Regionális politika és a strukturális eszközrendszer koordinációja"), 2000. december 31-én hatályos közösségi joganyagot, és megteszi ennek a csatlakozás időpontjáig való tényleges végrehajtása érdekében szükséges intézkedéseket, átmeneti időszakok vagy eltérések igénylése nélkül, s ugyanakkor kijelenti, hogy képes lesz ezt a joganyagot a csatlakozás időpontjáig teljes egészében alkalmazni.

Románia Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjában a joganyag végrehajtásához szükséges intézményes infrastruktúra teljes és működőképes lesz. Munkafeltevésenként Románia egyoldalúan 2007. január 1-jét tekinti az Európai Unió csatlakozására való felkészülés lezárási időpontjának.

Románia a továbbiakban is készen áll a közösségi jogszabályok módosításainak tanulmányozására és a Csatlakozási Konferencia vagy a Társulási Tanács rendszeres tájékoztatására az új joganyag alkalmazása céljából elfogadott jogszabályok és végrehajtási intézkedések, illetve - szükség esetén - az új joganyag átültetésében esetlegesen felmerülő nehézségek tekintetében.

E fejezet tekintetében Románia a gazdasági-szociális fejlemények elemzése folyamán szolgáltatott információkra hivatkozik, melyeket a továbbiakban is eljuttat az Európai Unió tagállamainak.

Románia úgy véli, hogy a csatlakozás időpontjában minden fejlesztési régiója, illetve teljes egésze a Strukturális Alapok 1. célkitűzése alá tartozó területté válik. A csatlakozás időpontját követően Románia minden közösségi kezdeményezésben részt kíván venni.

A csatlakozás időpontját követően Románia részt kíván venni a Közösség gazdasági és szociális kohéziós politikájában, és részesülni kíván a Strukturális Alapok, illetve a Kohéziós Alap támogatásaiból a többi tagállam esetében alkalmazott feltételek mellett.

Románia vállalja, hogy gazdasági és szociális kohéziós politikáját összehangolja a többi közösségi politikával, főként a foglalkoztatás, a nemek közötti esélyegyenlőség, a szociális és szakmai képzés politika, a kis- és közepes vállalatok fejlesztési politikája, a közös agrárpolitika, a közös halászati, energia-, közlekedési és transz-európai hálózatpolitika, a környezetvédelemmel kapcsolatos követelmények teljesítése stb. tekintetében.

1. Területi szervezés

Romániában nyolc fejlesztési régiót alakítottak ki, önkéntes társulás alapján, ezek sajátos, adminisztratív státussal és jogi személyiséggel nem rendelkező területi entitások, amelyek a Statisztikai Területi Egységek Nomenklatúrájának (NUTS) európai rendszerét követik, és a NUTS2 szintnek felelnek meg.

Ezek a térségfejlesztési politika, valamint a gazdasági és szociális kohéziós programok koncepciók, végrehajtási és értékelési keretét képezik, s ugyanakkor a specifikus statisztikai adatgyűjtés alapját jelentik, melyeket az EUROSTAT által közétett, a NUTS2 területi szintre alkalmazandó európai szabályozásokkal összhangban végeznek.

Az Országos Statisztikai Hivatal működéséről szóló 75/2001. számú sürgősségi rendelet értelmében a területi statisztika tekintetében nyolc főigazgatóságot hoztak létre, melyek feladata - a 34 megyei statisztikai hivatallal együtt - a regionális statisztika fejlesztése.

Románia területi szervezésére vonatkozó jogszabályok meghatározzák a hatályos területi struktúrákat, melyek megfelelnek a NUTS-felosztásnak:

NUTS1 szint: Románia;

NUTS2 szint: 8 fejlesztési régió, 2.8 millió átlagnépességű terület;

NUTS3 szint: 42 megye, melyek egyben Románia területi adminisztratív struktúrájának is megfelelnek;

NUTS4 szint: nem használatos, mivel a területi egységek között nem léteznek társulások;

NUTS5 szint: 265 municípium (megyei jogú város) és város; 13092 falut felölelő 2686 község, melyek egyben Románia területi adminisztratív struktúrájának is megfelelnek.

A regionális statisztikák ágazati értékelésére vonatkozó 2000. évi EUROSTAT jelentésben Románia esetében ez a struktúra jelenik meg, az Országos Statisztikai Hivatal által az EUROSTAT REGIO adatbázisába továbbított, a NUTS2 és 3 szintekre vonatkozó statisztikai adatokat pedig az említett struktúra szerint állították össze.

A Bulgáriával és Magyarországgal folytatott határmenti együttműködési programok megvalósítása érdekében két részvételre jogosult területet (hét, illetve négy határmenti megyét felölelő régiót) emeltek ki, amelyek területileg nem esnek egybe a fejlesztési régiókkal.

2. Jogosultság

Románia arra számít, hogy a Strukturális Alapok célkitűzései alá sorolható régiókat a jelenlegi tagállamok egy főre eső GDP átlagszintjéhez való viszonyítás alapján határozzák meg.

Az 1998.¹ évi adatok szerint Románia fejlesztési régióinak egy főre eső GDP-je az európai 15-ös átlag-GDP 21,6-40,3%-át tették ki (PPS).

A becslések szerint Románia 1999. évi GDP-je eléri az európai 15-ös átlag GDP-jének 27,4%-át (PPS).

3. Jogszabályi háttér

A régiófejlesztésről szóló 51/1998. számú törvény, amely Romániában a régiófejlesztés alapokmánya, meghatározza a térségfejlesztési politika előmozdításához szükséges célokat, intézményi háttért, hatásköröket és sajátos eszközrendszert. A 268/2000. számú sürgősségi rendelettel módosított és kiegészített 151/1998. számú törvényben meghatározzák mind a regionális, mind pedig az országos szintű döntéshozó és végrehajtó testületeket.

A regionális politika végrehajtását megalapozó jelenlegi jogi keret ezenkívül a következőket tartalmazza:

- a helyi közpénzekekről szóló 189/1998. számú törvény, beleértve a későbbi módosításokat és kiegészítéseket;

- az állami segélyekről szóló 143/1999. számú törvény;

- az állami segélyekről szóló 143/1998. számú törvény alkalmazásában használt jelentési, monitorizálási és tájékoztatási eljárásokról szóló 599/2000. számú kormányhatározat;

- a belső átvilágításról, valamint a megelőzési pénzügyi ellenőrzésről szóló 119/199. számú kormányrendelet;

- az Európai Unió által Románia számára kiutalt vissza nem térítendő támogatások, valamint az ezekkel járó, a 22/2000. számú törvényben elfogadott közös finanszírozási alapok kezelésére vonatkozó 63/1999 számú sürgősségi rendelet;

- a közbeszerzésekről szóló 60/2001. számú sürgősségi rendelet.

Mindeddig Romániában nem dolgoztak ki olyan jogszabályokat, amelyek a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap tényleges felhasználását szabályozzák, de az említett alapok végrehajtásának keretét az előcsatlakozási alapok felhasználására kidolgozott pénzügyi, intézményi és szervezési mechanizmusok képezik.

2003 végéig a régiófejlesztésre vonatkozó 151/1998. számú törvényt módosítják, és kiegészítik annak érdekében, hogy megfelelő általános - jogi és intézményi - keretet biztosítsanak a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználásához.

A Foglalkoztatási és Szociális Minisztérium szervezéséről és működéséről szóló 4/2001. számú kormányhatározat, valamint az utólagos módosításokat és kiegészítéseket tartalmazó, az Országos Foglalkoztatási és Szakképzési Hivatal (OFSZKH), a jelenlegi Országos Foglalkoztatási Hivatal (OFH) alapszabályának elfogadásáról szóló 4/1999. számú kormányhatározat módosítása révén, 2001 végéig létrehozzák az Európai Szociális Alapból támogatott programok kezelését és végrehajtását szabályozó jogi keretet.

A regionális szintű gazdasági és szociális fejlesztési tervet tartalmazó Nemzeti Fejlesztési Program követelményei szerint, a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium által kidolgozott kritériumok alapján, 2002 végéig kormányhatározatok révén létrehozzák a regionális Környezetvédelmi Felügyelőségeket, amelyek feladata az idevágó tevékenységek integrációja (összehangolása) lesz.

A EMOGA (FEOGA) Közös Agrárpolitika alapjainak kezelését - törvényileg jóváhagyott - kormányrendeletben kívánják szabályozni, s ezért 2002-től elkezdik a Kifizető és Intervenciós Hivatal létrehozását célzó eljárásokat.

2002 decemberéig a költségvetés végrehajtásáról szóló 11/1996. kormányrendelet módosítása és kiegészítése révén megváltoztatják a visszaszerzési folyamat kezdeményezésének lépéseit, illetve az itt alkalmazható eljárásokat.

A strukturális eszközök alkalmazására vonatkozó jogi keret előkészítését 2005 végéig fejezik be. A csatlakozás időpontját követően a strukturális eszközök koordinációját érintő szabályok - a tagállamokhoz hasonló feltételek mellett - kötelező érvényűek, és közvetlenül alkalmazandók lesznek Romániában.

4. Intézményi háttér

4.1. Jelenlegi intézményi háttér

Országos szintű intézmények

A nemzeti régiófejlesztési politika célkitűzéseinek megvalósítása érdekében létrehoztuk a Nemzeti Regionális Fejlesztési Tanácsot (NRFT), amely jogi személyiség nélküli tanácsadó szerv, és amely - a hatályos rendelkezésekkel összhangban - jóváhagyja a Nemzeti Regionális Fejlesztési Stratégiát, a Nemzeti Regionális Fejlesztési Programot, a Nemzeti Regionális Fejlesztési Alapból (NRFA) történő finanszírozási prioritásokat, meghatározza az említett alapból támogatott beruházási projektek értékelésében használatos alkalmassági és elbírálási szempontokat, valamint az Európai Bizottság által Románia számára kiutalt előcsatlakozási támogatások felhasználását. Az NRFT javaslatokat terjeszt a kormány elé a NRFA létrehozására vonatkozóan, és ugyanakkor figyelemmel kíséri a regionális fejlesztés célkitűzéseinek megvalósítását a nemzeti és nemzetközi régiók közötti együttműködések keretében, az euro-régiók szintjén is. Az NRFT végrehajtó szerve a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium.

A mezőgazdaság és vidékfejlesztés számára biztosított különleges előcsatlakozási segélyprogramok szakmai és pénzügyi kivitelezése érdekében, a 309/2001. számú törvénnyel elfogadott 142/2000. sürgősségi rendelet révén létrehozták a SAPARD Hivatalt. A Hivatal jogi személyiséggel rendelkező, közvetlenül a Földművelésügyi, Élelmezési és Erdészeti Minisztérium alá rendelt közintézményként működik, mely központi szinten saját struktúrával rendelkezik. A SAPARD Hivatal részt vesz a közös agrárpolitikára, illetve az ehhez kapcsolódó politikákra vonatkozó közösségi joganyag alkalmazásában, a mezőgazdaság és a vidék tartós fejlesztése terén megállapított prioritások megvalósításában, valamint a felmerülő problémák megoldásában.

A Közlekedés-ISPA koordinátora az Infrastrukturális Fejlesztési, Közlekedési és Lakásügyi Minisztérium. 2000-ben a Közutak Országos Igazgatósága, valamint a CFR RT Országos Vállalat keretében az illetékes miniszter utasítására megalakultak az ISPA Végrehajtó Ügynökségek.

A Környezet-ISPA koordinátora a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium. A Környezet-ISPA kezelésével a következő struktúrákat bízták meg:

- az Pénzügyminisztérium keretében működő Kifizető és Szerződéskötő Hivatal (KSZH), mint az ISPA-projektek végrehajtó ügynöksége, mely az ISPA-programmal kapcsolatos licitálásért, szerződéskötésért, kivitelezésért és

pénzügyi ellenőrzésért felel;

- az ISPA Végrehajtását Koordináló Egység, melyet a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium keretében hoztak létre, és amely a program szakmai kivitelezéséért és ellenőrzéséért, illetve népszerűsítéséért felel. Jelenleg az ISPA Végrehajtását Koordináló Egység kapacitása a Kohéziós Alapot célzó projekt-portfoliókhoz hasonló ISPA projekt-portfoliók azonosítását és fejlesztését teszi lehetővé.

Regionális szintű intézmények

A térségfejlesztési politika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges tevékenységek összehangolása és nyomon követése céljából az egyes fejlesztési régiók szintjén Regionális Fejlesztési Tanácsokat (RFT) hoztak létre, melyek tanácsadó szervként működnek. RFT-ok stratégiai döntéseket hoznak saját régiójukban alkalmazandó térségfejlesztési politika tervezésével és kivitelezésével kapcsolatban, elfogadják a regionális programozási dokumentumokat, jóváhagyják az egyes régiókra lebontott Regionális Fejlesztési Alap (RFA) felhasználását, illetve ellenőrzik a támogatások tisztességes felhasználását.

Minden egyes régió szintjén létrehoztak egy Regionális Fejlesztési Ügynökséget (RFÜ), amelyet az RFT koordinál. Az RFÜ-ek nem kormányzati, nonprofit, közszolgálati, jogi személyiséggel rendelkező szervek, amelyek a térségfejlesztés terén tevékenykednek, és amelyek az RFT végrehajtó szervei. Az RFÜ-ek hatásköre: a régiók programdokumentumainak kidolgozása, valamint ezek kivitelezése az RFT általi elfogadásukat követően; az RFA-ból támogatandó projektekre vonatkozó javaslatok beküldése az RFT-okhoz; a nagyobb terjedelmű projektjavaslatok beküldése az országos szintű koordináló intézményhez, annak érdekében, hogy ezeket az NRFA-ból finanszírozzák; kiegészítő finanszírozási források azonosítása; a fejlesztési régiókban megvalósított térségfejlesztési projektek szakmai nyomon követése. A PHARE-programok - gazdasági és szociális kohéziós alprogramja - esetében az RFÜ-ek végrehajtó hatóságként működnek.

A SAPARD-Hivatal - a nyolc régiónak megfelelően - nyolc regionális végrehajtó irodát működtet.

A Környezet-ISPA program kedvezményezettjei a regionális vagy helyi adminisztrációk, illetve az alárendelt állami vállalatok és társaságok. Az ISPA keretében támogatásra elfogadott projektek esetében a finanszírozási megállapodás aláírását követően létrehoznak egy projekt végrehajtási egységet (PVE). Az ISPA keretében finanszírozott projektek megvalósításában és hasznosításában a környezeti tényezők ellenőrzésének feladatát a központi hatóságok decentralizált hivatalai, valamint az Állami Vízgazdálkodási Vállalat és a Környezetvédelmi Felügyelőségek (KVF) helyi képviselői közösen látják el, az egyes megyékre és Bukarest municípiumra leosztva. A térségfejlesztési politikával összhangban, 2002 végéig, a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium a neki alárendelt 42 Területi Környezetvédelmi Felügyelőséggé való átalakítását tervezi. Ezek hatásköre a hulladékok és a vízgyűjtő területek elhasznált vízával kapcsolatos regionális problémák azonosítására és megoldására terjed ki.

Koordináció

Az Európai Integráció Minisztériuma (szervezéséről és működéséről szóló 1075/2001/10/25. számú kormányhatározatnak megfelelően) koordinálja Románia Európai Unió csatlakozását célzó stratégia előkészítését, és biztosítja az előcsatlakozási eszközök, valamint a külső segélyprogramok koordinálását.

A Pénzügyminisztérium (szervezéséről és működéséről szóló, a 318/2001/03/15. számú kormányhatározattal módosított és kiegészített 18/2001/01/04. számú kormányhatározattal összhangban) hatáskörébe tartozik az Európai Közösségtől érkező pénzügyi támogatásoknak a Nemzeti Alap Létrehozásáról, valamint a Kifizető és Szerződéselő Hivatal Létrehozásáról szóló keretmegállapodásokban, illetve a keretmegállapodás értelmében az Európai Bizottság és Románia Kormánya között létrejött finanszírozási megállapodásokban meghatározott feltételek szerinti kezelése.

A Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium (ennek szervezéséről és működéséről szóló, a 340/2001/03/02. számú kormányhatározattal módosított és kiegészített 16/2001. számú kormányhatározat szerint) feladatai közé tartozik a térségfejlesztési politika országos szintű előmozdítása és koordinálása. E célból a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium (FGEM) a következő feladatokat látja el:

- kidolgozza a Nemzeti Fejlesztési Tervet, jóváhagyásra az NRFT elé bocsátja, majd elfogadásra a kormány elé terjeszti;

- térségfejlesztési programokat dolgoz ki, amelyeket az NRFT-nak finanszírozásra javasol; meghatározza a tevékenységi területén megvalósítandó programok és projektek finanszírozásához szükséges szempontokat, prioritásokat és eljárásokat;

- biztosítja az NRFA pénzügyi és szakmai menedzselését;

- a PHARE-Program gazdasági és szociális kohéziós alprogramjának Végrehajtó és Pénzügyi Ügynökségeként működik, biztosítja az alprogramok pénzügyi és szakmai menedzselését;

- a PHARE-Program határmenti együttműködési programjának Végrehajtó Ügynökségeként működik (a román-magyar, illetve román-bolgár határmenti régiókban), meghatározott prioritások alapján biztosítja a programok kiválasztását és programozását, ellenőrzi a követelményeknek való megfelelésüket, integrálja őket a csatlakozási stratégia és az ágazati programok rendszerébe, biztosítja az említett programok végrehajtását, illetve szervezési és adminisztratív menedzselését.

A Foglalkoztatási és Szociális Minisztérium (szervezéséről és működéséről szóló 4/2001/01/04. számú kormányhatározatnak megfelelően) feladatai közé tartozik, hogy a Kormány foglalkoztatás, szociális védelem és szolidaritás terén kidolgozott stratégiáinak és irányelveinek alkalmazását biztosítsa és koordinálja, illetve hogy részt vegyen a Nemzeti Foglalkoztatási Akcióterv kidolgozásában. Ennek érdekében:

- nemzeti irányelveket, programokat és terveket dolgoz ki a foglalkoztatás, szakmai képzés és munkavállalási esélyegyenlőség terén, ellenőrzi az Országos Foglalkoztatási Hivatal, illetve a Felnőttképzés Országos Tanácsa e téren kifejtett tevékenységét;

- foglalkoztatási és szakképzési programokat dolgoz ki a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása érdekében;

- ösztönzi a programok kidolgozását, megállapodásokat javasol, nemzetközi együttműködési projekteket kivitelez a foglalkoztatás, szakképzés és munkavállalási esélyegyenlőség terén, finanszírozási lehetőségeket biztosít az említett projektek számára.

Az Országos Foglalkoztatási Hivatal (létrehozásáról, szervezéséről és működéséről szóló, a 294/2000. számú sürgősségi rendelettel módosított és kiegészített 145/1998. számú törvénynek megfelelően) fő céljai közé tartozik a foglalkoztatás és szakképzés terén kidolgozott stratégiák, valamint a munkanélküli személyek szociális védelmét szolgáló intézkedések alkalmazása. Továbbá, az Országos Foglalkoztatási Hivatal alapszabályának elfogadásáról szóló, 4/1999. számú kormányhatározatot módosító és kiegészítő 260/2001. számú kormányhatározat értelmében az OFH hatásköre az FSE típusú programok végrehajtásának feladatával bővül.

A Földművelésügyi, Élelmezési és Erdészeti Minisztérium (szervezéséről és működéséről szóló, a 440/2001/05/03. számú kormányhatározattal módosított 12/2001/01/04. kormányhatározatnak megfelelően) feladatai:

- a nemzeti mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégia, illetve a nemzeti halászati stratégia előkészítése;

- a SAPARD Ügynökséghez tartozó, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés számára biztosított különleges előcsatlakozási segélyprogram szakmai és pénzügyi kivitelezésének koordinálása.

Az Infrastrukturális Fejlesztési, Közlekedési és Lakásügyi Minisztérium (szervezéséről és működéséről szóló 3/2001/01/04. számú kormányhatározatnak megfelelően) hatásköre a közlekedési infrastruktúra nemzeti fejlesztési stratégiájának előkészítésére terjed ki. A közlekedési ISPA-alprogram koordinátoraként az IFKLM saját területén a következő hatáskörrel rendelkezik:

- az ISPA finanszírozási és végrehajtási stratégiájának kidolgozása;

- az ISPA programozásának koordinálása;

- a külső ISPA támogatásban részesülő projektek megvalósításának koordinálása a Végrehajtó Ügynökségek által (a Közutak Országos Igazgatósága, valamint a CFR RT Vállalat);

- az ISPA támogatásban részesülő projektek dokumentációjának ellenőrzése, valahányszor ezt szükségesnek találja.

A Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium (szervezéséről és működéséről szóló, a 352/2001/04/04 számú kormányhatározattal módosított 17/2001/01/04. kormányhatározatnak megfelelően) hatásköre:

- a nemzeti környezetvédelmi stratégia előkészítése;
- az ISPA végrehajtását célzó nemzeti stratégia időszerűvé tétele a környezetvédelem terén, valamint a jóváhagyott projektek megvalósításának koordinálása.

Az Oktatási és Kutatási Minisztérium (szervezéséről és működéséről szóló 23/2001/01/04. számú kormányhatározatnak megfelelően) feladatköre az oktatási, illetve a kutatási, technológiafejlesztési és újítási politikák és stratégiák megvalósításának megalapozását, kidolgozását és koordinálását öleli fel. A kutatás tekintetében az Oktatási és Kutatási Minisztérium hatásköréhez a következők tartoznak:

- a tudományos kutatás, technológiafejlesztési és újítási politikák megvalósításához szükséges források előrejelzése, tervezése, elosztása, ellenőrzése és hasznosításuk értékelése;
- a kutatási, fejlesztési és innovációs programok kidolgozása, nyomon követése, értékelése és finanszírozása;
- Románia nemzetközi, közösségi, valamint kétoldalú programokban és projektekben való részvételének ösztönzése és nyomon követése a kutatás, fejlesztés és újítás terén.

4.2. A strukturális eszközrendszer végrehajtásának intézményi háttere

Mivel a nyolc fejlesztési régió területi struktúrája a NUTS2 szintnek felel meg, a strukturális alapokat a Közösségi Támogatási Keret (Community Support Framework) alapján valósítják meg. Ez a dokumentum az országos és regionális szintű fejlesztésben meghatározott stratégiákat és prioritásokat, illetve célokat és a velük járó finanszírozási forrásokat tartalmazó Fejlesztési Terv alapján kerül tárgyalásra.

Jelenleg Románia a következő operatív programokat tartja szükségesnek bevonni a Közösségi Támogatási Keretbe:

- 8 regionális alprogramot felölelő Regionális Operatív Program, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és az Európai Szociális Alapból támogatható prioritásokat tartalmazza;
- egy Ágazati Operatív Program a mezőgazdaság és vidékfejlesztés, illetve a halászat terén, amely az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap - Garanciarészlege, valamint a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz révén kerülhet finanszírozásra;
- egy Ágazati Operatív Program a szociális és foglalkoztatási politika terén, amely az Európai Szociális Alapból való finanszírozásra jogosult;
- egy Ágazati Operatív Program a kutatás, technológiafejlesztés és újítás terén, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap, esetleg az Európai Szociális Alap révén kerül finanszírozásra.

A Fejlesztési Tervben meghatározott prioritások, valamint a Strukturális Alapokra vonatkozó közösségi politika és a regionális politika alakulásának függvényében a következő időszakban megvizsgálják a Közösségi Támogatási Keret egyéb ágazati programokkal való bővítésének lehetőségét is.

A Közösségi Támogatási Keret (KTK) szintjén működő Igazgatási Hatóság a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium, illetve a terv kidolgozásával és a tárgyalásokkal megbízott főosztály lesz. Egy, a főosztály keretében kialakított egység biztosítja a KTK tisztességes és hatékony végrehajtását. Ezenkívül, a KTK végrehajtásának nyomon követése céljából, egy monitoring bizottságot hoznak létre, melynek elnöke a fejlesztési és előrejelzési miniszter. A bizottság tagjai: az operatív programok monitorizálásával megbízott bizottságok elnökei, a KTK Igazgatási Hatóságának, a Kifizető Hatóság, a Pénzügyminisztérium, a KTK megvalósításában résztvevő hatóságok és közintézmények, a szociális partnerek, a civil szervezetek, illetve - tanácsadói hatáskörrel - az Európai Bizottság, valamint az Európai Beruházási Bank képviselői.

A Regionális Operatív Program szintjén az Igazgatási Hatóság a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium, illetve a jelenlegi Regionális Fejlesztési Főigazgatóság lesz, amely a KTK igazgatásával megbízott főosztálytól függetlenül jön létre.

A Regionális Operatív Program igazgatási hatóságának feladatai egy részével a regionális struktúrákat bízzák meg (pl. a projektek elbírálása, nyomon követése). A regionális szintű programok nyomon követése céljából 2005 végéig nyolc Regionális Koordináló Bizottságot hoznak létre, külön minden egyes alprogramra, melyekben a helyi hatóságok, a regionális fejlesztési ügynökségek, illetve a különböző gazdasági és szociális ágazatok képviselői vesznek részt.

A FEDER Kifizető Hatósága a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium keretében fog működni, a szerepek elkülönítésének elve szerint különálló, szakosodott főosztály formájában.

Az agrár- és vidékfejlesztési, illetve halászati Ágazati Operatív Program szintjén az Igazgatási Hatóságot 2004-ben kormányhatározat útján hozzák létre. A Közös Agrárpolitika alapjainak a MEOGA útján való kezelésére 2002-ben megkezdik a Kifizető és Intervenciós Ügynökség létrehozását célzó eljárásokat, mely 2004-ben kezdi meg szerveződését. 2005-ben eldöntik a SAPARD Ügynökségnek a Kifizető és Intervenciós Ügynökség struktúráiba való integrálódásának módozatát. 2004-2006 között megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek az Ügynökség területi struktúráinak szervezéséhez és hatáskörének meghatározásához, az Ügynökség belső és külső feladatrendszerének és eljárásainak meghatározásához, a kifizetések engedélyezéséhez és könyveléséhez, a költségek nyilvántartásához, a rendszeres költségelszámolások, illetve a havi és éves jelentések kidolgozásához, a szakmai ellenőrzések elvégzéséhez szükséges jogi és intézményes keret megteremtését célozzák. Az Ügynökség akkreditálásával megbízott illetékes hatóságot, illetve az igazoló testületet 2005-ben jelölik ki, így 2006-ban a Kifizető Hatóság teljesen működőképes lesz, és ezáltal az EMOGA kifizető hatóságának feladatkörét is elláthatja.

A szociális és foglalkoztatáspolitikai terén az Ágazati Operatív Program Igazgatási Hatósága a Foglalkoztatási és Szociális Minisztérium. A 2001 végéig módosításra kerülő, a Foglalkoztatási és Szociális Minisztériumának szervezéséről és működéséről szóló 4/2001. számú kormányhatározat értelmében az Európai Szociális Alapból támogatott programok végrehajtásának intézésével, koordinálásával és ellenőrzésével megbízott Igazgatási Hatóság szerepét az említett minisztérium veszi át. 2001 végéig, az Országos Foglalkoztatási Hivatal alapszabálya jóváhagyásáról szóló 4/1999. számú kormányhatározat értelmében, az utólagos módosításokat és kiegészítéseket is beleértve, az Európai Szociális Alapból támogatott programok esetében a végrehajtó és kifizető hatóság szerepével az OFH-t ruházzák fel. Az említett hatáskörök megállapításáról szóló jogszabályokat 2001 végéig fogadják el; a jogszabályok ettől az időponttól lépnek hatályba.

A kutatási, technológiafejlesztési és innovációs Ágazati Operatív Program Igazgatási Hatósága az Oktatási és Kutatási Minisztérium lesz. A 2002 végéig módosításra kerülő, az Oktatási és Kutatási Minisztérium szervezéséről és működéséről szóló 23/2001/01/04. számú kormányhatározat értelmében a Strukturális Alapokból támogatott kutatási, technológiafejlesztési és innovációs programok végrehajtásának intézésével, koordinálásával és ellenőrzésével megbízott Igazgatási Hatóság szerepét az említett minisztérium veszi át. 2002 végéig, a kutatási, technológiafejlesztési és innovációs Ágazati Operatív Program szintjén működő Kifizető Hatóságot az Oktatási és Kutatási Minisztérium jelöli ki.

Az INTERREG közösségi kezdeményezés keretében finanszírozott operatív programok végrehajtásának előkészítését és felügyeletét a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztériumon belül létrehozott, a határmenti együttműködési programok igazgatására szakosodott főosztály koordinálja.

Az egyes operatív programok esetében külön monitoring bizottságot hoznak létre, melyet az illetékes Igazgatási Hatóság vezet. A bizottságok tagjai a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium, a Kifizető Hatóság, a Pénzügyminisztérium, az operatív programok végrehajtásában résztvevő hatóságok és közintézmények, a szociális partnerek, a civil szervezetek, illetve - tanácsadói hatáskörrel - az Európai Bizottság, valamint az Európai Beruházási Bank képviselői.

A Strukturális Alapok mellett Románia a Kohéziós Alap, azaz a közlekedés és környezetvédelem terén történő jelentős befektetések támogatását célzó kiegészítő finanszírozási eszköz nyújtotta kedvezményekkel is élhet. 2002 végéig kijelölik a Kohéziós Alap koordinátorát, valamint az alap Kifizető Hatóságát is.

A közlekedés és környezetvédelem terén szükséges intézkedéseket az Infrastrukturális Fejlesztési, Közlekedési és Lakásügyi Minisztérium, a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium, illetve az említett minisztériumok által megbízott struktúrák hajtják végre.

A strukturális eszközök felhasználásának/hasznosításának országos koordinátora azonos, személyét 2002 végéig

jelölik ki.

A programok előkészítésében és jóváhagyásában közreműködő, illetve a végrehajtásban és ellenőrzésben utólagosan résztvevő minisztériumok a következők: a Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium, az Európai Integráció Minisztériuma, a Pénzügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, a Foglalkoztatási és Szociális Minisztérium, az Ipar és Erőforrások Minisztériuma, a Földművelésügyi, Élelmezési és Erdészeti Minisztérium, a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium, az Infrastrukturális Fejlesztési, Közlekedési és Lakásügyi Minisztérium, a Kis- és Középes vállalatok Minisztériuma, az Oktatási és Kutatási Minisztérium, az Egészség- és Családügyi Minisztérium, a Távközlési és Informatikai Minisztérium, valamint a Közigazgatási Minisztérium. Jelenleg ezek a minisztériumok képezik az említett feladatokat ellátó Országos Térségfejlesztési Tanácsot.

A térségfejlesztési politika megvalósítása, illetve az előcsatlakozási alapok felhasználása céljából létrehozott jelenlegi intézmények képezik a strukturális politika végrehajtásához szükséges intézményi háttér alapját. A strukturális eszközök csatlakozás utáni, minél hatékonyabb kezelése érdekében, az előcsatlakozási időszak folyamán a Phare-, ISPA- és SAPARD-programokból álló előcsatlakozási pénzügyi eszközök révén biztosított támogatásokat a meglévő struktúrák személyzetének képzésére is felhasználják.

Annak érdekében, hogy teljesítsék a strukturális alapok hatékony kezelésével kapcsolatos követelményeket, és hogy - a csatlakozást követően jelentősen megnövekedő - strukturális alapok 1. célkitűzésével kapcsolatos gazdasági és szociális kohéziós programokat minél nagyobb mértékben vegyék igénybe, olyan képzési programot (2002-2005) indítanak, mely a következőkre fekteti a hangsúlyt:

- a menedzselési, a főként a projekt-menedzselési lehetőségek (kapacitás) fejlesztése;
- az utóértékelési időszak felénél végzett előzetes ellenőrzési lehetőségek (kapacitás) fejlesztése;
- a regionális szintű lehetőségek (kapacitás) fejlesztése jó minőségű projekteket tartalmazó portfólió összeállításának érdekében;
- a többéves programozás bevezetése, amely jól meghatározott intézkedéseket és mutatókat tartalmaz;
- a lehetőségek (kapacitás) fejlesztése a pontos pénzügyi igazgatás és ellenőrzés terén;
- a programok nyomon követését és igazgatását szolgáló információs rendszerek kialakítása és alkalmazása.

5. A programozás elve

Románia 1999 októberében kidolgozta a 2000-2002 időszakra szóló előzetes Nemzeti Fejlesztési Tervet, a gazdasági és szociális kohézió oly összetett célkitűzésének megvalósításához szükséges programozási dokumentumot. Az NFT azokat a 2000-2002 időszakra érvényes regionális és ágazati fejlesztési prioritásokat tartalmazza, amelyekre Románia az Európai Unió pénzügyi támogatását igényelte, és amelyeket - társfinanszírozás útján - az állami költségvetésből biztosított alapokból valósítanak meg. Az NFT azokat a prioritásokat is tartalmazza, amelyeket belső forrásokból, valamint külső, nemkormányzati forrásokból támogatnak. Az NFT-et a nyolc Regionális Fejlesztési Ügynökség, a minisztériumok, a térségfejlesztésben résztvevő kormányzati, illetve civil szervezetek és intézmények közreműködésével dolgozták ki.

2001 végéig kidolgozzák a 2002-2005 időszakra szóló NFT-et, amely átfogóbb, a minisztériumok és regionális intézmények által kidolgozott stratégiákat is felölelő dokumentum. Az új NFT - koncepcióját és tartalmát tekintve - közelebb áll az EU tagállamok által kidolgozott hasonló dokumentumokhoz.

2002 végéig kidolgozzák a Fejlesztési Terv összeállításában közreműködő intézmények együttműködési keretét és kapcsolatait szabályozó jogszabály tervezetét.

Az Európai Bizottság véleményezte a 2000-2002 időszakra vonatkozó Közös Programozási dokumentumokat, melyek a román-bolgár, illetve román-magyar határmenti térségek fejlesztési stratégiáit és közös prioritásokat tartalmazzák. Ezeket az "egységes programozási dokumentumoknak" megfelelő dokumentumokat, amelyeket az Európai Unió belső határainál igényelnek, és amelyeket mind az Interreg, mind a strukturális alapok esetében alkalmazandó irányelvekkel összhangban állítottak össze, az érintett határoknál létrehozott Együttműködési Vegyes Bizottságok is elfogadták. Az

említett dokumentumok a Közösségi Támogatási Kerethez és az Operatív Programokhoz hasonló elemeket tartalmaznak.

A Környezet-ISPA alapokat a Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium által kidolgozott Környezet-ISPA Stratégiában meghatározott általános szempontok szerint lehet elérni, melyeket a projektek és kiemelt térségek kiválasztása céljából állítottak össze. Az említett kritériumok a Nemzeti Fejlesztési Tervbe integrálódó Országos Környezetvédelmi Akciótervben meghatározottakhoz hasonlóak.

Az első olyan programdokumentumot, mely az Európai Szociális Alaphoz hasonló intézkedések megvalósítását célozza, az Országos Foglalkoztatási Akciótervet (OFAT) előreláthatóan 2002-ben fogadják el. A tervet más szervekkel együttműködve, az európai foglalkoztatáspolitikai irányelvei szerint dolgozzák ki, és az európai gyakorlat mintáját követve több évet ölel fel. A dokumentum az Európai Foglalkoztatási Stratégiában való részvétel előkészítését szolgálja. Az OFAT azokat a munkaerőpiacot érintő, összehangolt prioritásokat is tartalmazza, amelyeket a Foglalkoztatáspolitikai Értékelésének Közös Dokumentumában állapítanak meg (Európai Bizottság/Foglalkoztatási és Szociális Minisztérium). Ezek a prioritások meghatározóak az ESZA-projektek kidolgozása, valamint a Nemzeti Fejlesztési Terv időszerűsítése szempontjából.

6. A partnerség elve

Az előzetes NFT-et és különösképpen a 2002-2005 időszakra vonatkozó NFT-et pontos módszertani irányelvek alapján dolgozták ki, mégpedig különböző alapok és programok kezelésében résztvevő minisztériumok, végrehajtó testületek, térségfejlesztési ügynökségek, helyi hatóságok, szakszervezetek és munkáltatók, civil szervezetek, illetve a környezetvédelem, vidékfejlesztés terén, a szegénység felszámolása, az állampolgárok esélyegyenlősége terén tevékenykedő intézmények által biztosított tág partnerség keretében. Az NFT két "irányból" építkezik: "lefelé" haladva az országos szintű ágazati programok és stratégiák figyelembe vételével, illetve "felfelé" haladva a Regionális Fejlesztési Ügynökségek által kidolgozott, majd a Regionális Fejlesztési Tanácsok által jóváhagyott Regionális Fejlesztési Tervekben foglalt információk felhasználásával. Ennek következtében a dokumentumban foglalt javaslatok legtöbbször a helyi, regionális és központi szinten folytatott gazdasági növekedéssel és a szociális kohézióval kapcsolatos viták eredménye.

A Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium (FGEM) a partnerség megerősítésére, valamint a programozásban és ellenőrzésben való részvétel kiépítésére törekszik. A partnerekkel már a programozás kezdeti szakaszában is folytatnak konzultációkat, majd a később, a végrehajtási szakaszban a különböző szinteken létrehozott monitoring-bizottságokba is bevonják a partnereket. A partnerség megerősítése érdekében az FGEM olyan kampányt kezdeményez, melynek célja felhívni a potenciális partnerek figyelmét a térségfejlesztési politika kidolgozásának és megvalósításának jelentőségére, illetve az ebből származó előnyökre.

7. Az adicionalitás elve

A strukturális alapokból nyújtott támogatások felhasználásában Románia tiszteletben tartja az adicionalitás elvét. Ebben a vonatkozásban, Románia rendelkezésre bocsátja az adicionalitás elvének betartása ellenőrzéséhez szükséges adatokat.

Azok az intézmények, amelyek részt vesznek a Strukturális Alapok, valamint a Kohéziós Alap kezelésében, az adatok gyűjtését, illetve ezeknek a Fejlesztési Tervbe való beiktatását is biztosítják. A Fejlesztési és Gazdasági Előrejelzési Minisztérium keretében 2003-ig olyan információs rendszert hoznak létre, amely lehetővé teszi a csatlakozás előtti és utáni adatok gyűjtését, frissítését és feldolgozását.

Az olyan strukturális alapok, melyeket az adicionalitás elvét tiszteletben tartó EU tagállamok számára utalnak ki, a Phare-, ISPA- és SAPARD-programok által biztosított közösségi támogatás csupán kiegészíti, de nem helyettesíti a saját forrásokat. Minden egyes program esetében a beruházási alprogram számára Románia részéről is előirányoztak támogatásokat.

8. Értékelés és monitorizálás

A 2002-2005 időszakra a Nemzeti Fejlesztési Tervet - a többi minisztérium, valamint a térségfejlesztési ügynökségek közreműködésével - az FGEM által megszabott módszertani irányelvek alapján dolgozzák ki, amelyek teljesítik az

Európai Bizottság követelményeit. Ez a módszertan határozza meg az ország gazdasági és szociális fejlesztésében résztvevő intézmények, minisztériumok, térségfejlesztési ügynökségek, patronátusok, szakmai szervezetek stb. hatáskörét és felelősségeit.

A jövőbeli programozási gyakorlat az előzetes értékelést is magában foglalja, amit egy független intézmény végez majd el. Jelenleg is léteznek Romániában olyan akadémiai intézmények és kutatóintézetek, amelyek - rövid képzést követően - képesek lesznek az 1260/1999. rendeletben meghatározott követelmények szerint elvégezni ezeket az előzetes értékeléseket.

A PHARE-program keretében finanszírozott programok végrehajtását, éves ellenőrzését az 1011/1999. számú kormányhatározat értelmében létrehozott Közös Monitoring Bizottság végzi. Az ágazati alprogramok esetében ágazati albizottságok ellenőrzik a programok kivitelezését; a Végrehajtó Ügynökségek rendszeresen (negyedévente) jelentéseket nyújtanak be ezekhez a bizottságokhoz.

Az ISPA segélyprogramból finanszírozott projektek esetében létrehozták az ISPA Monitoring Bizottságot, mely 2001 júniusában ült össze első alkalommal. A jelentések tekintetében a Nemzeti Engedélyező Tisztviselő köteles megbizonyosodni arról, hogy a Nemzeti Alap, valamint a Végrehajtó Hatóságok által kiépített szakmai és pénzügyi jelentési rendszer életképes minden ISPA támogatási intézkedés szintjén, beleértve itt a Végrehajtó Hatóságok felé folyósított alapokat is. A Nemzeti Alap köteles a mutatók pénzügyi helyzetéről, a későbbi pályázati kiírások programjáról, a pályázatok értékeléséről, illetve a szerződés kötésekről, a projekt végrehajtásáról, a felmerülő problémákról, a jövőbeli tervekről rendszeresen jelentéseket összeállítani, valamint a Bizottság által igényelt információkat ez utóbbi rendelkezésére bocsátani.

A SAPARD-program esetében az Igazgatási Hatóság a hatékony koordinálásért, illetve a Program ellenőrzésére és értékelésére vonatkozó jelentésekért felelős testület, amely a Monitoring Bizottság és az Európai Bizottság felé továbbítja ezeket az információkat. A miniszterelnök 271/2001/05/14. számú határozata alapján létrehozott Monitoring Bizottság jelentős szerepet játszik a SAPARD-program ellenőrzésében, értékelésében és jelentésében, a kitűzött célok elérése érdekében biztosítva a program hatékony és minőségi végrehajtását. Az Igazgatási Hatóság javaslatokat tehet a program módosítására vonatkozóan, és konzultációkat folytathat a SAPARD-Ügynökséggel a végrehajtással kapcsolatban. Az Igazgatási Hatóság és a SAPARD végzik a Program megvalósításának konkrét ellenőrzését, és a Monitoring Bizottságnak tesznek jelentést a mutatók - esetenként a részmutatók - alakulásával kapcsolatban.

A SAPARD-program nyomon követését és értékelését azoknak az eljárásoknak az alapján végzik, amelyeket az adatok gyűjtésére, a mutatók kiszámítására, az adatok elemzésére és jelentésére (továbbítására) dolgoztak ki. A mutatók kiszámítására szolgáló SAPARD-eljárások, valamint a SAPARD-Ügynökség működését szabályozó eljárások kidolgozása befejeződött; a következőkben a Nemzeti Alap az említett eljárások elő-akkreditálását végzi, majd az EK akkreditálja ezeket. Az eljárások kidolgozása az EU által meghatározott lépések szerint történt.

A végrehajtó ügynökségek és hatóságok szakmai segítségével - a tapasztalatok alapján - 2003 végéig egységes, országos és regionális szintű értékelési és ellenőrzési rendszert dolgoznak ki. Ez a rendszer integrálja a regionális alprogramokat, és biztosítja az igazgatási hatóságok, kifizető hatóságok és végrehajtó egységek közötti kommunikációt a programok szakmai és pénzügyi helyzetét tekintve. Ez a rendszer a Strukturális Alapok kezelése és hasznosítása céljából kiépítendő értékelési és ellenőrzési rendszer alapját képezi, amelyet az idevágó közösségi követelményekkel összhangban dolgoznak ki. A rendszer a csatlakozás időpontjával kezdődően lesz alkalmazható.

9. Pénzügyi irányítás és ellenőrzési eljárások

9.1. Pénzügyi irányítás

Az Európai Unió részéről érkező pénzügyi támogatás társfinanszírozása a Finanszírozási Megállapodás, illetve az Európai Bizottság és a román kormány között aláírt dokumentumokban előírt követelményeknek megfelelően történik.

A pénzügyi irányítás, illetve a költségvetési eljárások tekintetében, a 2002. évi költségvetési tervezet elkészítése és bemutatása új szabályok és elvek szerint történt, mégpedig a következő célok figyelembevételével:

- a költségvetési finanszírozás programok alapján történő kiterjesztése;

- a költségvetési bevételekre és kiadásokra vonatkozó többéves előrejelzések teljesítése.

A közösséggel folytatott konzultációk alapján a Pénzügyminisztérium új törvénytervezetet dolgozott ki, mely révén a közpénzek menedzselési rendszerének jelentős fejlesztését kívánták elérni, és amely 2002 végéig kerül elfogadásra. Ily módon a költségvetés-tervezetet három éves általános keretben dolgozzák ki, melyben bevezetik a költségvetési kötelezettségvállalás fogalmát, kötelezettségvállalásokra, illetve költségvetési hitelekre bontva a többéves programokra szánt hiteleket; ezúton kívánják, hogy a közbeszô pénzügyi elosztó szervek felelôsségteljesebben kezeljék a közpénzeket.

9.2. Ellenôrzési eljárások

A közösségi alapok felhasználásának belsô pénzügyi ellenôrzését a belsô átvilágításról, illetve a megelôzési célzatú pénzügyi ellenôrzésrôl szóló 119/1999. kormányrendelet szabályozza. Szervezési formája:

1. A Pénzügyminisztérium keretében két, a pénzügyi irányítással, illetve a közösségi pénzügyi eszközök szakmai irányításával megbízott testület létezik: az Elôcsatlakozási Nemzeti Alap, illetve a Phare Kifizetô és Szerzôdés kötô Hivatal. A két testület ellenôrzése a következô módon történik:

- a megelôzési célzatú közvetlen pénzügyi ellenôrzést az PKSZH keretében mûködô könyvelési osztály végzi. Az Elôcsatlakozási Nemzeti Alap esetében ez az osztály a Pénzügyminisztérium könyvelési osztálya keretében jön létre. Minden kötelezettségvállalással és kifizetéssel kapcsolatos pénzügyi mûveletet ellenôriznek;
- a megelôzési célzatú közvetett pénzügyi ellenôrzést mindkét testület esetében a pénzügyminiszter által megbízott ellenôr végzi. Minden olyan projektet ellenôriznek, amely egy bizonyos értékhatárt meghaladó kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket feltételeznek;
- a Pénzügyminisztérium szakosztálya által végzett belsô ellenôrzés;
- a Pénzügyminisztérium szakosztálya által végzett vizsgálat.

2. A Pénzügyminisztériumon kívül:

A közösségi pénzügyi eszközök alkalmazásáért felelôs ügynökségek a minisztériumok, kormányzati ügynökségek, állami vállalatok és országos társaságok szintjén szervezôdnek. A belsô pénzügyi ellenôrzés a következôképpen történik:

- a megelôzési célzatú közvetlen pénzügyi ellenôrzést a könyvelési osztály végzi. Minden kötelezettségvállalással és kifizetéssel kapcsolatos pénzügyi mûveletet ellenôriznek;
- a megelôzési célzatú közvetett pénzügyi ellenôrzést mindkét végrehajtó szerv esetében a pénzügyminiszter által megbízott ellenôr végzi. Minden olyan projektet ellenôriznek, amely egy bizonyos értékhatárt meghaladó kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket feltételeznek;
- a saját struktúrák által végzett belsô átvilágítás;
- a Pénzügyminisztérium szakosztálya által végzett vizsgálat.

A Pénzügyminisztérium kidolgozta a belsô pénzügyi ellenôrzés Romániában alkalmazandó stratégiáját, mellyel az Európai Bizottság - Költségvetési Fôigazgatósága (XIX.) egyetért, és amelyet a Román Kormány is elfogad. A stratégia elôírásaival összhangban Romániában a belsô pénzügyi ellenôrzésrendszer korszerûsítése folyamatban van, célja a közösségi szabályozásokhoz, illetve a közösségi EDIS-alapok kezelési és ellenôrzési rendszerének új követelményeihez való felzárkózás, ami a strukturális alapok esetében alkalmazott rendszer elôfeltétele. A stratégia alapelemeit a 2002. év folyamán elfogadásra kerülô, a belsô átvilágításra, illetve a pénzügyi ellenôrzésre vonatkozó új törvényben is átveszik. A közösségi joganyaggal összhangban lévô romániai belsô pénzügyi ellenôrzésrendszer 2004. végéig válik teljesen mûködôképessé.

Elfogadta Románia Kormánya 2001. december 6-i ülésén.

Fordította: Szász Tibor

Jegyzet

¹ Ezek az adatok az Európai Bizottság által 2001 januárjában a gazdasági és szociális kohézióról kidolgozott második jelentésében is megtalálhatók (74.).

* Kormányközi konferencia Románia csatlakozásáról - Románia, Conf-RO .../01.

- Horváth Réka - Veress Emőd: Regionális politika és területfejlesztés Romániában
- Bodó Barna: Régió és politika
- Hajdó Csaba: A román regionális politika reformja: lehetőségek és kihívások - Reflexió Horváth Réka és Veress Emőd tanulmányára -
- Horváth Gyula: Területi fejlődés és regionalizmus - Hozzászólás Horváth Réka-Veress Emőd tanulmányához -
- Kolumbán Gábor: A román regionalizmus paradoxona
- Nemes Nagy József: Regionális fejlődés, regionális politika
- Pálné Kovács Ilona: Gondolatok Horváth Réka és Veress Emőd *Regionális politika és területfejlesztés Romániában* c. tanulmánya ürügyén
- Perger Éva: Gondolatok Horváth Réka - Veress Emőd: Regionális politika és területfejlesztés Romániában című tanulmánya kapcsán
- Vincze Mária: Sötétben tapogatózunk?
- Regionális és helyi dimenziók Európában
- Románia állásfoglalása 21. fejezet: Regionális politika és a strukturális eszközrendszer koordinációja
- Helyzetfeltáró jelentés a helyi és regionális demokrácia helyzetéről Romániában
- György Béla: Reformmozgalom a romániai Országos Magyar Pártban (1926-1927)
- A Magyar Párt igen tisztelt Elnökségének
- Az Elnöki Tanács kommunikéje az emlékiratról
- Krenner Miklós a reformcsoport céljairól
- Nagyságos Krenner Miklós Úrnak
- Dr. Kecskeméthy István nyilatkozata a Krenner-csoportról, a pártegységről és a Magyar Párt mai vezetőségéről*
- Krenner Miklós megállapítja, hogy a reformcsoport kiegyenlítő munkáját mindenben meghiúsították
- Krenner Miklós: A magyarság vezéreikhez
- Michael Hechter: A nacionalizmus megfékezése
- Sorbán Angella - Nagy Kata: Merre haladt a romániai magyar társadalom az elmúlt tizenkét évben?
- Bakk Miklós - Horváth Andor - Salat Levente: Az RMDSZ 2003-ban - útkeresés integrációs határpontokon
- Benedek Gyula: Az asszimilációról mint statisztikus
- Kiss Tamás: A szocialista típusú modernizáció és hetednapot ünneplő adventista vállalkozók
- Szabó Máté: Civil társadalom - globalizáció - regionalizmus
- Gerencsér Balázs: Kisebbségpolitikai rendszerváltozás Magyarországon- Gondolatok Győri Szabó Róbert írással kapcsán -
- Székely Tünde: A civil szféra és a politikai szféra fogalmainak viszonya a gondolkodás történetében és a különböző európai társadalmakban

(c) Jakabffy Elemér Alapítvány, Media Index Egyesület 1999-2004
Impresszum | Médiaajánlat | Adatvédelmi záradék